

Om tecken- och språkträning

HATTEN BLADET

Läromedel från Hatten Förlag **Nr 3**

Jag heter Alva och är fem år. Gissa om jag sov gott i det här fina nattlinnet som min storasyster Annie (12 år) sytt till mej!!!

Många kramar från Alva med familj

P.S Jag gillar verkligen att spela Babblarnas dataspel!!!

Läsarnas brev

Hej Hatten!

Nu snart tror jag att vi har allt från Hatten Förlag, nej förresten, vi skall snart beställa Babblarnas CD och dataspel, Hopp hatten och böckerna om Olle och Mia, men vår dotter får växa till sig lite! Jag tycker ni gör ett enastående jobb och vi är så tacksamma att Anneli kom på denna superidé! Självt hade hon ju inget bra material då hon fick Nils!

Det är alltid omtumlande att få ett handikappat barn men med hjälp från olika håll och kanter och genom att träffa personer som bara sprudlar av energi så blir man så glad! Glömmer aldrig då jag och min syster var på inspirationsdag med Hatten Förlag i Stockholm i april 2006. Vår dotter var drygt 14 månader gammal och det var en söndagseftermiddag. Jag kom hem med så mycket energi och motivation då Anneli och hela Hatten gav så mycket bra idéer och energi!

Stort tack för ett kanonjobb!

Bästa hälsningar
Maria

Boktips

Snårpan och den hemliga manicken

SAGOBOK MED TALSAGA PÅ CD
28 SIDOR, ART.NR 2212-7

En spännande och rolig sago-bok i stort format för små och mellanstora barn skriven av My Blomqvist med underbara illustrationer av Lena Petersson. På CD:n som följer med boken är sagan inläst tillsammans med två av Snårpanns bästa låtar. Lyssna och läs om och om igen!

Hej,

Jag vill bara berätta för er om hur Babblarna utvecklats min dotter Hedvig!!!

Böckerna har vi haft sedan i somras och dem älskar hon verkligen. Babba lärde hon sig fort att säga men resten av namnen kunde hon inte.

För några veckor sedan köpte vi dataspel som än så länge är lite svårt för Hedvig men med lite hjälp så... Hon älskar det och lärde sig vem som är vem av Babblarna. Fortfarande kunde hon dock inte säga några andra namn än Babba.

I torsdags kom plastfigurerna med posten och Hedvig blev som tokig när hon fick dem, plötsligt sade hon Babba, Bibbi, Bobbo, Dadda, Diddi och Doddo jättefint!!! Hon har sedan dess "bott" vid datorn och vill då också ha sin påse med Babblarna med sig. Hon ställer upp dem på rad och tar dem en efter en i takt med sången - för den är roligast än så länge. I söndags när hon lekte med Babblarna så hon plötsligt sina första tvåordsmeningar!!! Hon sa "Hej Babba!" och "Hem Bibbi!" och så vidare och gick igenom alla sex Babblarna.

Det mest underbara var att hon själv förstod att nu kunde hon något nytt för hon har de senaste dagarna gått omkring och rabblat dessa tvåordsmeningar dagarna i ända!

Skickar några foton så kan ni själva se glädjen!

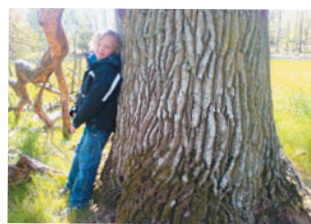
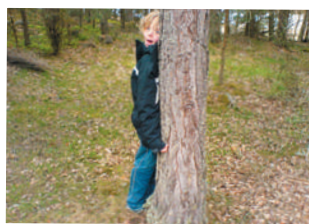
Tusen tack för att ni finns!
Jessica

Tema: Inspiration

Det händer mycket på Hatten just nu! Under året som gått har vi ordnat flera inspirationsdagar för språkbyggande med Iréne Johansson som föreläsare. Vi på Hatten har haft utställning och jag har visat en hel del egna material. Dagarna har varit mycket lyckade och jag känner stor glädje över att kunna kombinera kunskap med idéande på temat tecken- och språkträning på det här sättet. Flera inspirationsdagar är planerade - håll utkik på www.hattenforlag.se!

I vintras kom också Iréne till oss på Hatten med ett fantastiskt fint och bra talträningmaterial som vi nu har gett ut som tio mappar med olika lek- och träningsmaterial för ljud och tal. (Läs mera om Talträning på sidan 10-13.)

I *Ljudstigar* (Talträning av Iréne Johansson) blir träd, stenar och kottar perfekta redskap för ljudlekar. *Tunn stam = svagt ljud och tjock stam = starkt ljud.*

Förra sommaren gick vi med familjen på Cirkus. Där träffade vi Snårpan - en människomus som var en del av föreställningen. I pausen gick Snårpan runt och alla barnen fick kramar och bus. Jag blev fascinerad av Snårpans snabba och nära

kontakt med barnen - såväl stora som små. Efteråt blev jag nyfiken på vem hon var egentligen och jag letade på Internet. My Blomqvist heter hon och jag frågade henne om hon skulle vilja presentera Hattens olika böcker och spel på bokmässan. - Nej, det har jag inte tid med, svarade

My, men jag letar förlag till

min första Snårpan-bok! Så träffades vi och nu har vi gett ut boken: "Snårpan och den hemliga manicken" - jättekul läsning och underbara illusioner. (Läs mera om boken här till vänster.) Ni som har filmen HoppHatten har ju redan sett lite av Snårpan på slutet.

I detta tredje nummer av HattenBladet finns alla våra gamla favoriter med och flera nyheter. Lite extra inspiration hoppas jag kunna bjuda på i kapitlet "gör-det-själv" på sidorna 16-19.

Glada hälsningar
Anneli Tisell
Hatten Förlag

Innehåll

Alla våra **Hattar**

TeckenHatten 1 och 2,

FickHatten **sidan 4**

Sång&HoppHatten **sidan 6**

TeckenMaterial

Fraskort, memo, teckenkort,

lotto, Jippi, teckenblad,

Bokstav&sifferpyssel, tecken-

dockor **sidan 4-5**

Ett riktigt språkpaket:

Olle & Mia **sidan 6-7**

Iréne Johanssons **Utbyggd grammatik** språkträning

enligt Karlstadmodellen. **sidan 7**

Babblarna Världens roligaste specialpedagogik! **sidan 8-9**

Iréne Johanssons **Talträning**

i tio mappar **sidan 10-13**

Idagboken Kalender och kontaktbok i ett! **sidan 14-15**

inspiration: Gör-det-själv i språk-

Verkstan **sidan 16-19**

MaterialKlubben

www.hattenforlag.se **baksidan**

Aktuell produkt- och prislista finns att skriva ut på hemsidan www.hattenforlag.se. Eller faxa till 08-767 69 70 och begär prislista från oss via fax eller post.

Här har vi samlat våra favoriter och en hel del nyheter! Beskrivningarna är korta och bilderna små - på www.hattenforlag.se hittar du mer information.

TeckenHatten

DATAPROGRAM, CD FÖR PC ART.NR 1

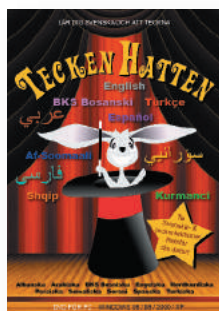
Sätt dig framför datorn och ta en lektion eller bläddra i bilderboken och lär dig fler än 1.500 tecken! TeckenHatten lämpar sig både för dig som är nybörjare och för dig som redan kan en del. De drygt 1500 orden/tecknen presenteras i text och bild. Tecknen visas i tydliga videosekvenser med tal.

Lär ut: Tecken som AKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation) och Teckenspråk.

För PC, Windows 95/98/2000/XP. Version 1.1

Språk-TeckenHatten NYHET!

DATAPROGRAM, DVD FÖR PC ART.NR 5

TeckenHatten 1.1 har översatts för att barn och vuxna med ett annat modersmål än svenska lätt ska komma igång med tecknandet och svenskan. Fungerar som TeckenHatten, med tillägget av tio olika språk i text och ljud (val av språk ändras lätt). Teckenvideosekvenserna är på svenska.

Alla språken: Albanska, Arabiska, BKS, Engelska, Nord- och Sydkurdiska, Persiska, Somaliska, Spanska, Turkiska ligger på en och samma DVD för PC med Windows 95/98/2000/XP.

TeckenHatten 2

DATAPROGRAM, CD FÖR PC ART.NR 60

Den naturliga fortsättningen på TeckenHatten 1 är "Tvåan", där du istället för enstaka ord nu tränar dig i att teckna hela fraser. Foton och illustrationer berättar olika berättelser enligt olika teman, till exempel sommar, födelsedag, zoo, lekar, utflykt etc. Fraserna visas med tecken och tal i tydliga videosekvenser. Totalt innehåller programmet cirka 550 fraser.

TeckenHatten 2 lär ut: Tecken som AKK (Tecken som

Alternativ och Kompletterande Kommunikation). Programmet är också ett bra redskap för språkträning och inspirerar till god kommunikation och lust att berätta.

För PC, Windows 95/98/2000/XP.

BildBerättelser ur TeckenHatten 2 NYHET!

CD MED PDF:ER FÖR EGEN UTSKRIFT AV FOTOBERÄTTELSENA I TECKENHATTEN 2 ART.NR 173

Skriv ut berättelserna med fotografier och illustrationer ur dataprogrammet TeckenHatten 2 för att använda i språkträningen (innehåller ej berättelserna om Olle & Mia, innehåller ej teckenillustrationer). Utskrifterna finns valfritt med eller utan text.

FickHatten

UPPSLAGSBOK I FICKFORMAT ART.NR 86

FickHatten är en liten uppslagsbok med teckenillustrationer som visar drygt 500 av våra mest använda vardagsord. Som namnet säger får boken plats i fickan så att du som vill lära dig teckna snabbt kan slå upp de tecken du behöver. Ca 100 sidor, A6-format.

Tecknen visas i bokstavsordning och längst bak finns ett register där du lätt kan hitta det ord du söker. Siffror, alfabetet och tomma sidor för egna tecken finns också med.

Fraskort

TRYCKT MATERIAL, LAMINERAS OCH KLIPPS TILL

Ett roligt sätt att lära sig teckna hela fraser. Enkla vardagsfraser med många användbara tecken. Ena sidan är med foto och text, andra sidan med teckenillustrationer och text. Alla ord visas

med teckenillustrationer för maximal teckeninläring. Se prislistan för olika paket, i varje ingår 50 fraser fördelade på tio A4-ark. Du skär och laminerar själv.

TeckenMemo

TRYCKT MATERIAL, LAMINERAS OCH KLIPPS TILL

Med memo är det roligt att leka och öva tecken för både barn och vuxna. Det är enkelt att ta fram och flera kan spela tillsammans. Ena kortet i paret är med foto och text, andra kortet med teckenillustration. Materialklubbens Memo skickas som A4-ark färdiga att laminera och

klippa eller skära till. Teckenfacit och förvaringsask samt spelinstruktioner ingår i alla Memon.

Tips: Alla våra TeckenMemo ligger med på CDskivan ”TeckenMemo” med pdf:er om du hellre vill skriva ut dem själv. (se nedan)

Lottobrickor

TRYCKT MATERIAL, LAMINERAS OCH KLIPPS TILL

Beställ lottobrickor som tillbehör med samma ord/bilder. Innehåller samma ord/tecken som TeckenMemo och TeckenKort. (finns också med på CD-TeckenMemo nedan). Tips: vill du göra ett lotto med bara bilderna (ej tecken) kan du beställa dubbel uppsättning av lottot och klippa ner den ena till kort.

TeckenKort

TRYCKT MATERIAL, LAMINERAS OCH KLIPPS TILL

Teckenkort kallar vi våra dubbelsidiga kort, där ena sidan visar foto/text och andra sidan teckenillustration. Korten är 60 x 60 mm. Vid tecken träning kan teckenkortet användas för att förhöra sig själv eller tillsammans med andra. Eftersom båda sidorna kan användas på korten fungerar dom bra även i kombination med lottoplattorna. A4 ark färdiga att laminera och klippa eller skära till. (Finns också med på CD-TeckenMemo nedan.)

CD - TeckenMemo NYHET!

CD MED PDF:ER FÖR EGEN UTSKRIFT ART.NR 172

Alla våra TeckenMemon, TeckenKort och Lottobrickor finns på denna CD med pdf:er - färdiga för dig att skriva ut. Även stjärnmönstret i olika färger till kortens baksidor medföljer på skivan. Gör det enkelt att tillverka egna spel för att öva på tecken.

Teckenblad

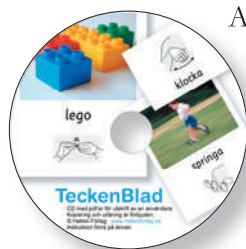
TRYCKT MATERIAL, LAMINERAS OCH KLIPPS TILL

Ett bra sätt att öva tecken. Teckenbladen finns både i formaten A5 och A6 och består av blad med foto, text och teckenillustration på samma sida. Plasta in eller stoppa i plastfickor och gör egna teckenböcker i pärmar.

CD - Teckenblad NYHET!

CD MED PDF:ER FÖR EGEN UTSKRIFT ART.NR 171

Alla våra Teckenblad finns med på denna CD med pdf:er - färdiga för dig att skriva ut. Alla bladen finns i följande utföranden på skivan: A5 (2/sida), A6 (4/sida), A7 (8/sida) valfritt med eller utan bilder i alla formaten. Bonus på CDn: Målarbok med tecken.

Kortspel Jippi!

TRYCKT MATERIAL, LAMINERAS OCH KLIPPS TILL ART.NR 77

Matcha bild och/eller färg. Steget klurigare än att bara matcha bild mot bild i lotto eller memory. Korten har tecken för att det ska vara lättare att komma

ihåg hur de olika färgerna och orden tecknas. Spelet varieras lätt och känns bekant för dig som kan ”Uno” eller ”Vändåtta”. Kortleken innehåller 90 kort. Baksidor med rött stjärnmönster. Ask samt spelinstruktioner medföljer.

CD - Bokstav&Sifferpyssel

CD MED PDF:ER FÖR EGEN UTSKRIFT ART.NR 201

Skriv ut era egna pyssel- och målarböcker på temat bokstäver och siffror. Med teckenillustrationer. Albumsidor och klippark att skriva ut hur många gånger ni vill. Färglägg, rita och skriv.

Teckendockor

Lek och inspirera till tecken med hjälp av teckendockor. Med hjälp av teckendockorna från Folkmanis blir tecken träningen en spännande och inspirerande lekstund. Gör dina händer till dockans och låt dockorna bli lärare! Dockorna är cirka 60 centimeter långa och har händer i en storlek som passar de allra flesta. Dockornas mun och tunga är rörliga och därför utmärkta när det gäller träning av munmotoriken.

Dockorna håller hög kvalitet och är tvättbara. Utbudet av dockor varierar, vänligen besök www.hattenforlag.se

Sång&HoppHatten

När man är liten lär man sig viktiga saker genom att titta på andra, härma och repetera. I filmerna HoppHatten och SångHatten kan man göra just det. Barnet lockas till att aktivt delta i det som händer och tränar tecken, ljud och rörelser. I båda filmerna blandas klassiska barnsånger med nyskrivna låtar. Filmerna är främst gjorda för barn som behöver extra stöd i sin språkutveckling, men alla barn har glädje av att titta, härma och ha roligt.

Paketrabatt vid beställning av båda filmerna + musikCD.

SångHatten

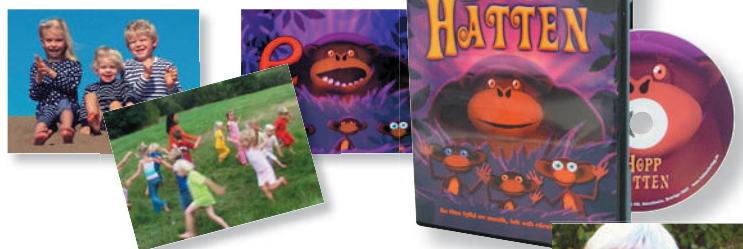
FILM PÅ DVD OCH VHS

I filmen SångHatten ligger fokus på tecken, ljud och kommunikation. Clownen (teckendocka) är programledare och har en egen teckenskola. I "Sjung med Sanna" lär sig barnen klassiska barnsånger med tecken. Barnen framför TV:n härmar barnen som är med i rutan. Sånger varvas med ljud- och gissningslekar där barnet uppmuntras att göra likadant och fylla i. Speltid ca. 1 timme.

HoppHatten

FILM PÅ DVD

I filmen HoppHatten är rörelseglädje i fokus. Barnen i filmen dansar, hoppar, rullar, snurrar och springer och det tittande barnen kommer inte att kunna sitta stilla! Härmaporna sjunger sånger och övar det tittande barnet på att härma. Kan du göra minerna sur filur, russin-nos och sockerläpp? Speltid ca. 1 timme.

Produktblad med mer information om varje produkt hittar du på www.hattenforlag.se

Sång&HoppHatten

MUSIK CD

På musikCD:n "Sång&HoppHatten" finns en stor del av musiken från de båda filmerna.

Klassiska barnvisor blandat med de nyskrivna sångerna. Det svänger härligt!

Olle och Mia

Olle och Mias böcker, klippdockor, spel och ordsnurror är en riktig språkraket! Materialen gör språkträningen till något roligt, enkelt och utvecklande där stor vikt läggs på samspel och interaktion. Olle och Mia lockar och leker fram ett språk hos den som behöver en liten extra skjuts i sin språkutveckling.

Böcker

Olle och Mia är grannar. Mia bor med sin mamma, pappa och sina två syskon (Otto och Pia) och Olle bor med sin Pappa och hund i grannhuset. Händelserna i Olle och Mias värld finns samlade i fem olika böcker. Böckerna är charmfullt illustrerade av Johan Reich och är skrivna för att passa alla barn, men särskilt för barn som behöver extra stöd i sin språkutveckling. Varje uppslag består till exempel bara av en enda bild vilket gör det lätt för barnet att koncentrera sig på berättelsen. Texten är kortfattad och tydlig och dessutom kompletteras den skrivna texten med teckenillustrationer, vilket gör det mycket enkelt att använda tecken som ett extra stöd när man läser för barnet. De fem böckerna om Olle och Mia är: Här är jag! Jag städar! Byta grejer! Olle vaknar! och Olle klar på sig!

Berättelserna om Olle och Mia finns också med i dataprogrammet TeckenHatten 2, läs mer på sidan 4.

Klipdockor

DOCKOR + SAKER TRYCKTA I FYRFÄRG PÅ TJOCKT PAPPER LAMINERAS OCH KLIPPS TILL ART.NR 903

Olle och Mia samt syskonen Pia och Otto finns också som klippdockor. I leken med klippdockorna lockas barnet att använda sitt språk och sin fantasi och det är lätt att få in olika språkträningsmoment, till exempel begreppsträning eller perspektivbyte. Dockorna är tryckta på A4-ark av kraftigt papper. På arken finns dels själva klippdockorna men också åtta extra huvuden till Olle och Mia med olika ansiktsuttryck. (trött, rädd, ledsen, sur, arg, busig, glad och förvånad). Dessutom ingår bilder på olika saker för att göra leken och den aktiva språkträningen mer mångsidig och rolig.

Känslomemo

3 X 8 KORT, 10 X 10 CM, LAMINERAS OCH KLIPPS ART.NR 910

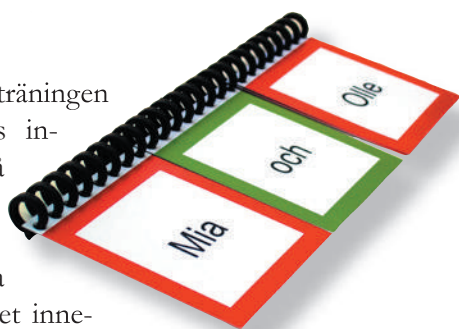

Illustrationerna på dessa stora memorykort är desamma som klippdockornas (Olle & Mias) ansikten och de känslor som finns med är trött, rädd, ledsen, sur, arg, busig, glad och förvånad. Bildkorten i spelet består av ansiktsuttrycket (på baksidan syns Olle respektive Mias bakhuvud).

Det matchande korten består av teckenillustrationen och har ordet i text på baksidan.

Ordsnurror

För att variera språkträningen och behålla barnets intresse har vi också skapat ett inspirerande läspaket med Olle, Mia

och Otto. Varje paket innehåller A5-ark med vardera sex ordkort att göra olika ordsnurror av (55 ordkort med text och 37 tomma för egna ord). Arken är hålade för att sättas på de medföljande spiralerna och ni klipper själva till korten. Orden är hämtade ur alla ordklasser och är utvalda för att användas tillsammans med klippdockorna och sakerna. Ord korten finns valfritt med eller utan Karlstadmodellens färgkodningssystem (korten utan färgkodningen är vita med svart text). Det går också att arbeta med ord korten utan att sätta in dem i spiralen. Att använda Olle & Mias läspaket är ett roligt och inspirerande sätt att språkträna på olika nivåer.

Utbyggd Grammatik av Iréne Johansson - språkträning enligt Karlstadmodellen

PAKET: TEORIBOK, ARBETSBOK SAMT MATERIAL PÅ CD

Heter det en eller ett lejon? Kan man säga att en fallskärmsboppare faller fortast mot marken? Varför finns det lås på dörrar och hur låter egentligen en bil som kör på en krokig väg? Detta och mycket annat kan ni läsa om och lära er i boken Utbyggd grammatik – Språkträning enligt Karlstadmodellen.

ART.NR 112

Utbyggd grammatik – Språkträning enligt Karlstadmodellen är en bok tillägnad alla dem, barn, unga och vuxna, som av olika anledningar behöver anstränga sig lite extra för att bli goda språkbrukare.

Utbyggd Grammatik stimulerar utvecklingen av grammatik, ordförråd och betydelser. I vissa av övningarna smyger sig även andra språkliga aspekter in och materialet kan också användas som förberedande läs- och skrivövningar. Förslagen till övningar är i första hand tänkta för personer som i sitt spontana språkbruk uttrycker sig i enkla satser som omfattar tre-fyra ord.

Arbetsboken består av olika kapitel med praktiska språkträningsövningar. Till varje kapitel finns ett särskilt arbetsmaterial bestående av bilder som på olika sätt används i språkträningen. Materialet finns samlat på den medföljande cd-skivan vilket gör det lättåtkomligt och mycket enkelt att skriva ut i det antal exemplar man behöver. Till varje material finns ett antal praktiska övningar som presenteras på ett sätt som gör det enkelt att punkt för punkt följa en ordning i språkträningen och som bidrar till att lyfta fram enkelheten i hur strukturerad språkträning praktiskt kan genomföras. Stor kraft har lagts på att göra språkträningen så inspirerande och lekfull som möjligt i denna bok.

Den teoretiska delen innehåller en genomgång av olika teorier som passar de praktiska övningarna i arbetsboken och tar upp ämnen som pragmatik, lexikon, grammatik, prosodi, fonologi, pedagogiska principer och pedagogisk struktur.

Babblarna - världens roligaste specialpedagogik!

Nu ska vi jobba. Dags att packa upp Babblarna!

Babblarnas böcker är inte något man bara läser, utan något man GÖR!

En lästund med Babblarnas böcker blir ett roligt och aktivt språkträningstillfälle där det för den vuxne gäller att locka, lyssna och vänta på barnets respons.

Teckenfacit längst bak i varje bok.

Babblarna är ett härligt gäng färgglada figurer som kommit för att göra språkträning till ett spännande och lekfullt äventyr. Den pedagogiska plattformen är Karlstadmodellen och språkträningen riktar sig till barn i tidig språkutveckling.

Babblarna är skapade på ett sätt så att alla kommer älska dem och varken barn eller vuxna kommer att tänka på att det är just språkträning det handlar om i leken och äventyren i Babblarnas värld.

Babblarna pratar sitt eget språk som helt bygger på ljudet i deras namn. Genom att lyssna på Babblarna när de pratar och genom att härma deras sätt att prata tränas effektivt förmågan att använda betoningar och melodi i språket.

Böcker

FYRA BÖCKER MED TJOCKA BLAD OCH SKYDDAD RINGBINDNING, MEMORYSPEL MED TOLV KORT INGÅR

Det finns fyra böcker om Babblarna där var och en fokuserar på olika begrepp. Böckerna är stora (20 x 20 cm) och lätta att bläddra i. Bilderna i böckerna är färgglada och texten är skriven på ett sätt som gör att den som läser och den som lyssnar har ett nära samspel. Till varje bok medföljer ett memoryspel med kort att para ihop och att leka med. Med korten kan historien i respektive bok ”spelas upp”.

I boken **Dadda hälsar på** får vi följa med Dadda när han åker och hälsar på de andra Babblarna. Barnet får gissa vem som döljer sig bakom de olika dörrarna som Dadda, naturligtvis med

barnets hjälp, knackar, ringer och bankar på. Vem bor här?

Boken i **Babblarnas hus** bjuder på ett spännande äventyr där det sker olika saker inne i husets alla skrymslen och vrår. Genom att bland annat kika i nyckelhåll, titta i

skåp och bakom gardiner får vi se vad Babblarna gör i sitt hus. Vad händer därinne? och svaret på frågan om vad de olika Babblarna gör ger ett mycket bra träningstillfälle vad gäller uttal.

I boken i **Bobbos väska** har Bobbo samlat alla sina kompisars saker i en väska. Sak för sak plockas ur väskan och det gäller för oss att tillsammans med Bobbo lista ut vems de är.

I **Var är Babbas saker?** har Babba tappat bort alla sina saker och vi får tillsammans hjälpa till att hitta dem. Boken fokuserar särskilt på frågan Var? och i svaret som ges kommer även träning av prepositioner.

Pappersfigurer

ASK MED PAPPERSFIGURER OCH MATCHANDE NAMNKORT (I SAMMA STORLEK SOM BÖCKERNAS SPEL) ART.NR 56

Klippdockorna och spelkort är tryckta på tjock kartong och levereras utklippta i en fin kartong. Mycket lek och minnesträning kan skapas med dessa klippdockor och de tillhörande namnkorten.

Plastfigurer

LEKSAKSFIGURER I PLAST ART.NR 154

Babblarna som plastfigurer är ett härligt hjälpmedel vid språkträningen. De små söta färgglada och hållbara figurerna är härliga att ta i och äventyren ni kan uppleva i lek med figurerna ger en extra skjuts i arbetet med att erövra ett språk. Precis som Pokemon, Barbapapa eller Fischerpricefigurerna blir de snart favoriter i lekhyllan. Låt fantasin flöda, följ med Babblarna in i deras värld. Figurerna är 6-10 cm höga.

Dataspel "Första spelet"

DATASPEL, CD FÖR PC ART.NR 151

Babblarna - första spelet innehåller tre enkla spel som både språktränar och ger användaren chans att spela - själv! Spelen är roliga och tränar bland annat förmågan att höra skillnad på de olika Babblarnas namn, olika begrepp (saker, färger och storlek) och så finns det ett musikspel där du komponerar dina egna låtar. Bilen Tut ger instruktioner.

Det går att skapa olika användare och varje användare kan göra egna inställningar för att anpassa spelet efter sina behov.

Med på CD:n finns också Babblarnas musikvideo - en favorit att titta på om och om igen.

För PC, Windows 95/98/2000/XP.

Ryggsäck ART.NR 155

En liten ryggsäck för att ta med favoritfigurerna, böckerna och dataspel, eller kanske för matsäcken på utflykten? 28 cm hög.

Mer kul och lärorikt med Babblarna finns på www.babblarna.se

"Första spelet" - Startsidan

Vem är Bobbo?

Babba vill ha en stor banan.

Gör din egen låt!

Talträning av Iréne Johansson

- tio lockande och lekfulla äventyr

Iréne Johansson, professor i specialpedagogik och grundare av Karlstadmodellen.

Babblarna på sidan 8-9 och "Utbyggd Grammatik" på sidan 7 är också baserade på Karlstadmodellen.

Talträning, smaka på det ordet! Vad tycker du? Låter det spännande och inspirerande eller känns det som något svårt och tråkigt? Låt oss visa dig vad Talträning egentligen är! Ett lekfullt äventyr där ljud, lyssnande, röst, andning och artikulation är i fokus.

Genom att använda det nya materialet Talträning blir just träning av tal ett roligt inslag i såväl lek som vanliga vardagssituationer. Det finns alltid ett tillfälle som lämpar sig alldeles ypperligt för att träna tal. Lite fantasi och lite god vägledning tillsammans med roliga och härliga material är allt du behöver. Fantasins får du bidra med själv men det andra får du genom detta fina material.

Talträning består av 10 olika mappar. I mapparna finns förutom själva arbetsmaterialet också en tydlig instruktion och en mängd roliga lekförslag. Materialet är färdigt att börja använda och kittlar verkligen fantasin med sin lekfulla utformning. Allt är tryckt på tjockt papper och levereras på ark, det enda du behöver göra är att klippa ut och sätta igång!

Syftet med Talträning är att leka, fantisera och ha kul och att samtidigt träna tal, uttal, munmotorik, tungmotorik och lyssnande.

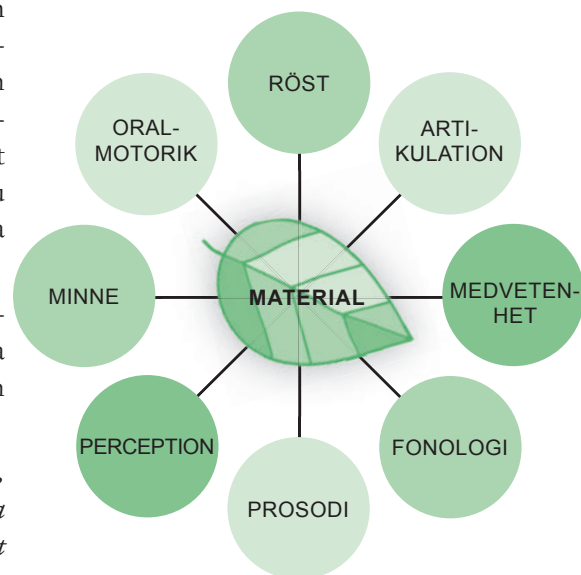
- Vi föds inte med vetskapen om ljuden, det lär vi oss. Små barn är fenomenala på att lyssna, att rikta sitt lyssnande mot ljud. Det kan inte vuxna och den förmågan ger vika när barnet blir äldre. Då går lyssnandet över i specifikt lyssnande och barnet börjar koppla lyssnandet till betydelse. Ett barn som har problem med sitt lyssnande/sin perception får ta till andra medel för att lära sig det som kommer automatisk till ett barn utan svårigheter.

Det säger Iréne Johansson, professor i fonetik och specialpedagogik, tillika grundare av den så välkända Karlstadmo-

dellen. År 2006 ledde Iréne Johansson ett projekt på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge, vid sektionen för cochleaimplantat. Materialet Talträning som nu finns färdigt, är en bearbetning och en vidareutveckling av den projektrapport som sammanfattar studien "Talutveckling hos små barn med cochleaimplantat; en interventionsstudie".

Det pedagogiska konceptet innefattar material och metodik och fokuserar mycket på samverkan mellan flera olika personer i barnets omgivning.

- Samverkan mellan personer som alla bidrar med sin kompetens i processen är viktig, det ska inte bara vara experter som engagerar sig i Talträningen. Genom denna samverkan förenklar man processen och får in talträningen i vardagens alla olika situationer och rutiner.

Så för vem är materialet ämnat? Vem kan ha nytta av Talträning?

- Det här bygger på generella tankar och kan gälla vilket barn som helst, det är inte avsett endast för döva barn utan kan användas på många barn som av en eller annan orsak behöver lite extra hjälp för att utveckla sitt tal.

De tio materialen är tryckta i fyrfärg på tjockt A4-papper som du laminerar och klipper till själv. Till varje material medföljer en utförlig handledning med instruktioner för träningen och lekförslag.

Ordfigurer

51 STORA FIGURER, PRATBUBBLOR, STUDSMATTOR ART.NR 401

Säg hej till Ordfigurerna, dina nya kompisar! De här fantasifulla figurerna har alla ett alldeles särskilt namn. Namnen baserar sig på teorier om barns auditiva perceptionsutveckling och talmotoriska utveckling. Ordfigurerna består av 17 olika familjer där varje medlem i en familj visuellt liknar de andra i familjen och även har namn som liknar de andras. Klipp ut figurerna och lek med dem, spela rollspel, fantisera kring vilka figurerna är, träna dialog och perspektivbyte. Figurernas namn bidrar till att ni samtidigt som ni leker också tränar lyssnandet, speciellt förmågan att upptäcka små skillnader i ords uttal. Namnen bidrar också till att öka medvetenheten om svenska språkets vokaler och konsonanter.

Kulisser och pappersdockor

TVÅ OLIKA KULISSER OCH 51 SMÅ FIGURER ART.NR 403

I ett landskap fullt av slingrande vägar, forsande vattenfall, bergstoppar, trädstammar och stenar leker ni med de medföljande små pappersdockorna, Ordfigurerna. Eller varför inte ta med dem på ett fartfyllt äventyr bland klättrvägar, studsmattor och rutschkanor på den roliga lekplatsen? Kulisserna är en förenklad variant av den gamla klassiska

kasper- eller dockteatern som har roat barn i flera generationer. Barnet ges möjligheten att leka i en värld som inte är på riktigt. Figurerna kan göra sådant som är förbjudet eller omöjligt, de kan göra sådant som barnet brukar göra eller som barnet önskar att han/hon själv skulle få göra. Barnet är den som agerar och samtidigt bestämmer såväl manus som regi. I lekarna tränas förmågan att höra skillnad på ord som låter lika och ni övar stavelseupprepning och prosodiska mönster.

Ordfigurkort

51 KORT (17 FAMILJER) ART.NR 402

I lek med Ordfigurskorten får barnet varierande upplevelser och erfarenheter av fonologiska och prosodiska fenomen som alla övas på ett roligt sätt. Lekarnas innehåll är sådant att några få egenskaper i talet tydliggörs i varje lek. Barnet får kunskaper om fonologi och prosodi samt färdigheter i att nyttja fonologin och prosodin i sitt eget talande. Lekarna och spelen ger träning till lyssnande, speciellt förmågan att upptäcka små skillnader i ords uttal, barnet ges också möjlighet att träna uttal och får en ökad medvetenhet om svenska språkets vokaler och konsonanter. I lekens väsen ligger också upprepningen och möjligheterna till samspel med andra barn.

Ljudböcker

17 BÖCKER MED 8 SIDOR I VARJE ART.NR 409

LU-lu eller pö-PÖ-pö så kan det låta när ni läser ur två av de totalt 17 ljudböckerna. Böckerna innehåller ingen text utan består enbart av bilder på Ordfigurerna. Figurernas namn/ljud läser ni enligt ett visst mönster. Syftet med ljudböckerna är att barnet ska bli medveten om röstens funktion samt att träna sig att kontrollera vissa röstegenskaper. Röstens styrka kan göras stark och svag och röstens ton kan höjas, sänkas eller hållas jämn. I ljudböckerna tydliggörs hur svaga - starka stavelser kan kombineras på olika sätt till betoningsmönster som är vanliga över svenska ord. På så sätt ger ljudböckerna också träning till prosodi, främst betoning, rytm och intonation.

Ljudstigar

16 FÄRDIGA STIGAR SAMT 3 KLIPPARK ART.NR 407

Bland stockar och stenar, på stigar och bland kottar tränas kontroll av rösten. Själva grundprincipen är att handen och ögat rör sig och att rösten följer denna rörelse. Ni tränar röstkontroll, uttal och medvetenhet om röstens tonrörelser, styrkevariation och varaktighet. Ge er ut i utmanande ljudlekar där stigarna följs uppåt och nedåt, rakt fram, svagt nedåt, brant uppåt och följ hela tiden rörelsen med rösten. Låt pappersdockor eller andra leksaker hoppa på stenarna och koppla på och av rösten i takt med hopandet, eller låt dem gå längs en stig eller på en trädstam och håll hela tiden rösten jämn. Ta hjälp av fantasin! Använd de färdiga stigarna i materialet eller bygg egna från

klipparken - så kan ni själva bestämma hur stigarna ska se ut. Och för lite variation så rekommenderar vi promenader i skog och mark bland riktiga stockar och stenar!

Sagor och ramsor

16 ARK MED BILDER OCH RIMSAGORNAS TEXTER ART.NR 408

Berätta en saga, rimma och ha kul och låt barnet ta en aktiv del i berättandet! Gör i ordning de medföljande illustrationerna som flano- eller magnetmaterial och låt barnet vara med och sätta upp bilderna när ni läser sagorna. Materialet består av tre olika sagor, Sagan om lilla Jocko-Ma, Sagan om Djurens kalas och Trollsgagan. De fina illustrationerna ligger på klippark, enkla att klippa ut och göra i ordning. I sagornas värld fantiserar ni och leker med språket, barnet upptäcker och blir medveten om ljudlikheter mellan ord och tränar kontroll av sin röst.

Fonemkort

54 KORT MED FONEM, 54 KORT UTAN FONEM ART.NR 404

Fonem är den minsta enheten i ett språk som kan skilja ords betydelser åt. Fonemen är abstrakta och vi lär oss dem samtidigt som vi lär oss språket i övrigt. I det här materialet finns kort med svenskans alla 18 konsonantfonem och 9 vokalfonem. Varje kort har sitt eget fonem, varje fonem har sin egen färg. Materialet består också av tomma färgkodade kort men där själva fonemet saknas. Korten används i roliga lekar och spel där syftet är att tydliggöra svenskans fonem, att öka medvetenheten om tal och att uppmärksamt lyssna.

Stavelsekort

108 KORT, FACIT SAMT RUTSCHKANA ART.NR 405

Stavelsekorterna är speciella kort som kan användas för många olika övningar. En mängd förslag till lekar och spel finns beskrivna i den instruktion som medföljer materialet. Det finns Stavelsekort för vart och ett av de 17 konsonantljud som kan inleda en stavelse i svenska språket och på kortet finns också plats för en påföljande vokal som ni själva väljer utifrån ert eget behov av träning. Med hjälp av Stavelsekorterna kan ni leka både rörliga och stillasittande lekar. Att koppla stavelseupprepning till grovmotoriska rörelser är till exempel ett enkelt sätt att förankra stavelsen i kroppens rytm och utförande. Stavelsekorterna ger god träning till lyssnande, uttalsträning av enkla stavelser och kombinationer av stavelser och till träning av rytmisk växling i talet. Innan man börjar spela och leka med Stavelsekorterna är det klokt att lära sig Fonemkorterna. Stavelsekorterna bygger nämligen vidare på Fonemkortens principer.

Ordlotto

3 LOTTOBRICKOR, 17 FONEM SAMT 119 BILDKORT ART.NR 406

Ordlotto är ett material som består av olika kort med fotografier av föremål, färger, siffror och bokstäver. Korterna ligger fördelade på ark som ni själva klipper isär och spelar

lotto eller andra spel och lekar med. Det finns flera lekförslag i mappen med materialet. Motiven på fotografierna har valts efter principen att det ska finnas sju ord som börjar på samma konsonant. Till materialet hör också tre lottoplattor. Med hjälp av Ordlotto ges möjlighet till träning av riktat lyssnande mot ett enskilt ljud i början, i mitten eller i slutet av ett ord. Att ljuda de vokaler och konsonanter som är i fokus ger också träning och medvetenhet om ljud och ord ökar.

Grimaskort

16 GRIMASKORT I DUBBEL UPSÄTTNING ART.NR 410

Titta dig i spegeln och sträck ut tungan så långt du kan, forma vokalerna e och a med läpparna eller låt munnen dras ut åt sidorna i en fin grimas! Det finns inget rätt eller fel i lek med grimaskorterna, det viktiga är snarare samtalen kring vad man håller på med som ger medvetenhet. Det finns många mun- och tungrörelser att träna på och med hjälp av Grimaskorterna skapas tillfälle till enkla och roliga lekar. Korterna föreställer två olika pojkar som gör olika typer av mun- och tungrörelser, dels sådana rörelser som inte är direkt knutna till språkljuden, dels sådana rörelser som vi gör för att bilda olika ljud. Syftet med Grimaskorterna är att barnet ska träna sin medvetenhet om läppar, tunga, ljud och sin färdighet i att göra olika rörelser och ljud på ett roligt sätt tillsammans med en vuxen, ett barn eller flera barn. Grimasera på!

Idagboken - en bra kalender och kontaktbok med tydlig överblick!

Rutinen med idagboken ger stort utrymme för kommunikations-träning och skapar positiv förväntan på användarens egen förmåga att berätta. Som medhjälpare till bokens användare gäller det att stimulera, avvakta och locka för att användaren själv ska planera, fundera, strukturera, reflektera och kommunicera kring sin egen dag.

Idagboken är en kombinerad kontaktbok och berättelsebok. Allt samlat i en enda bok där framförallt användarens dag, idag, sätts i fokus. Med idagboken har vi skapat ett enkelt sätt för användaren att få tydlig struktur över dagen.

Idagboken består av en pärm med lösa kalenderblad där varje enskilt blad representerar en veckodag. Dessa blad är färgkodade. Till varje dag finns också färgkodade datumetiketter där datum, månad och veckodag står angivna.

Varje dag har ett eget uppslag i idagboken. Den vänstra sidan används för att strukturera dagen med hjälp av era egna symboler för dagens olika rutiner och skeenden. Symbolerna kan till exempel vara fotografier, pictogram, ordbilder

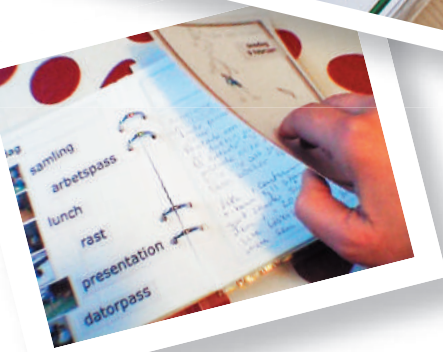
eller egna illustrationer. Dessa symboler samlar ni längst bak i pärmen och det bästa är att göra i ordning symboler som räcker för en vecka.

Den högra sidan i uppslaget är användarens egen plats att själv reflektera över sin dag. Helst utan hjälp och styrning ritar/skriver/klipper/klistrar han/hon in det som är mest väsentligt för dagen. Medhjälparen skriver endast korta kommentarer bredvid, om det behövs.

Den högra sidan går att vika ut och i utviket finns kontaktboken som kan gå mellan verksamheten på till exempel förskola, skola, fritidshem och hemmiljön.

Men det viktigaste med idagboken är det som sker i uppslaget över den aktuella dagen. I idagboken kan användaren själv samla sina tankar om vad som hänt och han/hon ges ett verktyg för att själv kunna berätta om sin dag och reflektera över det som hänt under dagen.

Idagboken är en bok över idag, inte en minnesbok över saker som skett bakåt i tiden eller som ska ske i en framtid. Arbetet med boken ska fokusera på just idag. Detta kan dock naturligtvis anpassas efter användaren. Vill man jobba framåt eller minnas tillbaka låter detta sig också göras men grundtanken med idagboken är alltså att fokusera på just idag.

Idagbokens kontaktsidor ligger dolda i varje uppslag. Lättillgängligt, men inte störande för användaren.

De här bilderna till idagboken är självhäftande/flyttbara och förvaras längst bak i pärmen tillsammans med datumetiketterna. De självhäftande baksidorna har gjorts med Xyron Multi-laminerare. Läs mer om den på sidan 19.

Det finns många sätt att använda idagboken. Här: en bild per dag = dagens viktigaste händelse

pictogram

Systemet ni använder med symboler för att visa dagens struktur anpassas också enkelt efter användarens behov och kan variera över tid. Är användaren till exempel på väg att lära sig läsa kan fotografier bytas mot ordbilder för att på så sätt även få in ett lästräningsmoment i användandet av idagboken. Den tid som användaren sitter med den vänstra sidan i idagboken rymmer tillfällen för träning inom många olika områden. Veckodagar, månader och datum fylls med en betydelse, tidsuppfattningen

liksom förmågan att planera kommande händelser tränas.

Lämpligt är att arbetet med idagboken genomförs under dagen, till exempel i skolmiljön för att sedan användas som ett minnesverktyg för användaren i hemmiljön. Nätverket kring idagbokens användare får gemensamt sätta upp rutiner för exakt hur idagboken ska användas.

Idagboken säljs i paket eller i lösa enheter. De lösa enheterna är kalenderblad, datumetiketter, pärm och försättsblad. För dig som beställer idagboken för första gången är det enklast att beställa ett startpaket. I det ingår allt som behövs för att jobba med idagboken i ett halvår. Sedan beställer ni bara nya kalenderblad och datumetiketter i påfyllningspaket. Vid beställning av flera idagböcker (till exempel klassuppsättning) ges naturligtvis rabatt.

För dig som vill prova på systemet finns också ett prova-på-paket som räcker i fem veckor och som ger er en god uppfattning om hur idagboken fungerar.

Datumetiketterna är självhäftande och klistras in när dagen börjar. Bra tillfälle att prata om vilken dag det är!

**måndag
10 oktober**

**tisdag
11 oktober**

**onsdag
12 oktober**

**torsdag
13 oktober**

**fredag
14 oktober**

**lördag
15 oktober**

**söndag
16 oktober**

Användarens dag blir överblickbar med en dag-idag-per uppslag. Höger-sidan kan vikas ut och där finns kontaktbok med gott om plats för anteckningar.

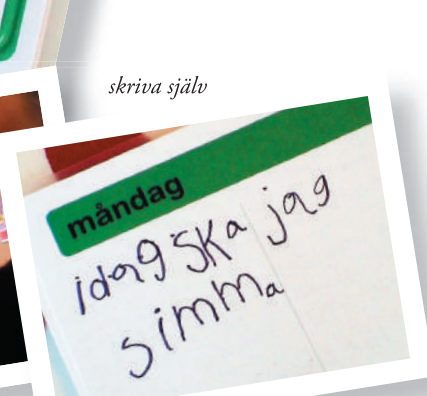
småbilder

småbilder matchas med ordbilder

skriva själv

Gör det själv - i din egen språkverkstad!

1.

Ända från allra första början har jag lagt stor vikt vid att göra material som verkligen roar och lockar. Det finns ju färdigt att köpa och låna - men, ingenting slår de album och böcker vi gjort som handlar om Nils själv och de olika saker som han gör och tycker om. Jag har alltid fokuserat på VAD Nils behöver träna just nu och sedan omarbetat olika material för att de verkligen ska passa Nils. På följande sidor har jag samlat några olika tips och idéer för att göra egna material.

Anneli och Nils Tisell

Det som visas här är bara plick och plock ur det som vi gjort och använt genom åren. (En del är inte heller våra egna original, eftersom en hel del har hunnit slitas ut helt och jag har gjort nya exempel.) De färgade bokstäverna i slutet av varje beskrivning talar om vilka verktyg jag har använt för att tillverka materialen (verktygen finns på sidan 19). Obs! Verktygen är inget måste - det fungerar självklart utan dem också!

1. I sin väska har Nils alltid haft med sig de material som är aktuella just nu. Vart han än har kommit har alla alltid kunnat "jobba" med Nils. Och han har alltid älskat att visa och jobba i sina album.

2. Mini-album sätts ihop i ett nafs. Det kan vara bilder på olika saker (klistra gärna text och teckenillustrationer på baksidan av bilderna), eller ett minnesalbum från en utflykt med dagis. Fotografera och skriv ut bilderna, klistra eventuella teckenillustrationer och skriv text, laminera, gör hål i hörnen, sätt ihop med nyckelring.

Tips: gör snurror av teckenkortet (på sidan 5). Laminera, klipp till, gör hål i hörnet och sätt på nyckelring. Klart! Toppen att ha hemma, på dagis och i skolan för att "plugga" tecken!

X-L S (B) R F (IP)

3. Öva-album är ett bra sätt att förbereda sig för olika saker som ni ska göra. För Nils har det ofta varit svårt att uppfatta vad som händer och vad han ska göra när han varit med om nya saker. Genom att fotografera till exempel simskolan, gympan, tandläkarbesöket och sätta ihop dem till små album har Nils kunnat "öva" hemma innan nästa gång och då går det mycket lättare att hänga med. **X-L C S B P R F IP**

2.

Missa inte kylskåpsdörren i språkträningen - magnetiserad baksida gör du enkelt med Xyron (se sidan 19)!

Gör gärna ordramar för att göra orden lättare att läsa och känna igen. De här har jag ritat själv, men på www.appelklyftig.com finns ett enkelt och billigt program för att göra dem i datorn.

3.

4.

4. "Mina saker" och "Jag gör" - roligare bilderböcker finns inte! Vi fotograferade Nils alla saker och olika saker som han gjorde. Naturligtvis tog vi också bilder på oss andra i familjen och nära vänner. Fotografier tillsammans med text och teckenillustrationer blev till bilderböcker som lästes om och om igen. Nils lärde sig orden och alla i omgivningen lärde sig att teckna dem.

X-L C S B P R F IP

5. Sångbok med tecken görs smidigt med Bildbas Tecken eller InPrint (se sidan 19). Det finns få teckensångböcker att köpa färdiga - så det är en bra idé att göra egna.

X-L C S B R F IP

6. Bilderna från förra årets resa till Köpenhamn har blivit en läsebok som Nils aldrig tycks ledsna på. **X-L C S F**

7. Lådorna för kläder i Nils rum är märkta med bild och text för att göra det lättare att hitta. Och plötsligt blev det till och med kul att vika och lägga i kläderna från tvättkorgen själv! **X-K F**

8. Vissa saker gör man jämt - och ändå är det så svårt att komma ihåg. Till den här remsan har jag skrivit ut bilder från TeckenHatten, kört dem i rätt ordning genom laminaren och på så sätt få en lång remsa att sätta upp på väggen inne i badrummet. **X-L F**

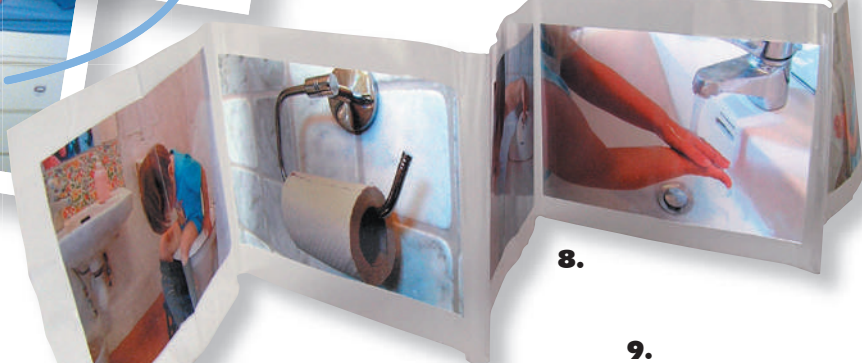
9. Resealbum gör vi varje gång vi reser bort. Då brukar jag försöka stoppa in det som Nils tränar som mest på just nu. Detta album från Cypern blev också en rolig räknebok (siffrorna är självhäftande och kan flyttas runt). Ibland tar jag inte med fotoskrivaren och digitalkameran,

6.

7.

8.

9.

utan tar istället min gamla pocketkamera köper film och framkallar på plats med entimmesframkallning. Att klistra in bilder och skriva tillsammans är riktigt mysigt en eftermiddag på en solig terrass. Och när vi kommer hem är albumet färdigt (istället för att bli liggande i "ska-göra-högen" i evigheter...) **X-L-K P F**

10. Kusinbok eller kanske en Kompisbok? Alla kusinerna fotade i en enkel bilderbok med korta texter som berättar lite om var och en. Ett kul sätt att öva tecken och få koll på sin omgivning. Man kan också göra Sortera-böcker. Ett uppslag med leksaker, ett med djur, ett med fordon och så vidare. Gör gärna kort med de olika bilderna från boken och sortera dem - leksaker, djur, fordon och så vidare. Kusiner kan sorteras som flickor och pojkar. Ett enkelt sätt att träna på kategorier. **X-L C S B P F IP**

5.

4.

10.

Träningsmaterialen till Utbyggd Grammatik (sid. 7) är svartvita och meningen är att barnet själv ska vara med och rita eller välja färger. På så sätt bli materialen mer värdefulla för barnet. På samma sätt får de böcker och album ni själv gör tillsammans mer värde.

11.

11. Det stora lyftet för Nils egen lust att berätta och förmåga att minnas vad han gjort under dagen kom med idag-boken. Det började med att jag skrev ut och vek sidor och satte i en pärm, sen har den blivit tryckt och fått namnet idagboken. Bilderna som används för att sätta upp dagens händelser görs en gång per termin med självhäftande baksida. Det finns lappar så att det räcker till en vecka. I slutet av veckan samlar jag eller Nils lärare ihop lapparna till registerblad i plast längst bak i pärmen. **X-K S P F** (Mera om idagboken finns att läsa på sidan 14-15.)

12. En läsebok har vi gjort av Nils favorit "Doddo". Jag scannade in klippdockan och ritade på lite kläder. Först använde vi textremsorna och de olika bilderna som lösa material. Sedan har vi satt ihop det till en läsebok som ligger i Nils väska och följer med överallt. **X-L C S IP**

12.

13. Bokstäver för hela slanten är det som gäller nu. Vi letar bokstäver överallt och i en stor bokstavsbok (som inte är med på bild) klistrar Nils in bokstäver som han klippt ur tidningar eller som vi fotograferat på någon utflykt. Tecknen för bokstäverna är naturligtvis med. **X-K S B F**

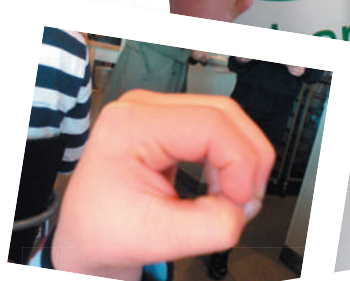
14. Nils tyckte att jag skulle ta med hans favoritsysselsättning här i HattenBladet också! (Bilden sitter självklart inklistrad på C-sidan i bokstavs-boken.) **X-K F**

Med Clickman hålmaskin och isärtagbara spiraler är det lätt att sätta ihop kulisser, böcker och album - se sidan 19.

13.

14.

För att göra det enkelt att göra dina egna material kan jag rekommendera några riktigt bra verktyg som vi har till försäljning från Hatten Förlag. Priser hittar du i prislistan eller på www.hattenforlag.se

Xyron multilaminerare (X)

Multilamineraren laminerar (L), magnetiserar (M) och applicerar avtagbart klister (K). Otroligt enkelt och helt utan både värme och elektricitet! De olika materialen sitter på rulle i kassetter och byte av material görs med ett enkelt handgrepp. Materialen är lätta att klippa och skära i. Och det bästa av allt är att man kan laminera hela arket och sedan skära/klippa till. Kanterna blir mycket hållbara!

Om du ska beställa för första gången så är det smart att beställa ett startpaket som är både prisvärt och praktiskt. I startpaketen ingår maskin med tre olika kassetter (dubbel-sidig laminering, avtagbart klister och magnet). Materialkassetterna finns naturligtvis också att köpa separat.

Clickman hålmaskin med spiraler (C)

Det senaste verktyget i min verkstad som ger mig störst lycka just nu! Hålgöraren är liten och lätt att stuva undan. Spiralerne finns i olika storlekar och är isärtagbara - vilket gör det enkelt att fylla på och ta bort blad ur böcker och album.

Skärmaskin (S)

I ärlighetens namn har jag en större och mer avancerad skärmaskin än denna... Men, jag tycker att den här är bra för att den är billig, oerhört liten och lätt att stuva undan/ta med. Skurna kanter blir ju helt raka till skillnad från klippta.

Bildbas Tecken (B)

Äntligen har den kommit! Den mycket efterlängtdade CD:n med Specialpedagogiska institutets teckenillustrationer. Den innehåller mer än tusen ord. När nya tecken tillkommer läggs de ut på Internet för enkel kostnadsfri uppdatering. Illustrationerna används i vilket layoutprogram som helst, men med på CD:n följer en programvara så att du kan söka ord/tecken och göra enkel layout.

A5 pärm (P)

Vi letade länge och väl efter en pärm som passade våra behov för att göra våra språkalbum och idagboken. När vi inte hittade något bestämde vi oss för att tillverka en egen. Den passar formatet A5 och är tillverkad i transparent plast så att första bladet syns igenom på framsidan. Ett svart resårband håller ihop pärmen när den inte används.

Snäpp-ring (R)

De snabbaste och enklaste albumen sätter jag oftast ihop med nyckelringar. En uppe i ena hörnet, eller två i sidan istället för spiral. Den traditionella modellen av nyckelring är knepig att vrida på plats och det är krångligt att ta bort eller lägga till sidor. Vi har letat med ljus och lycka och nu har vi hittat den - snäppringen. Med ett enkelt handgrepp tas den isär och sätts ihop igen. Tillverkad i metall. Obs! Ej lämplig för små barn att suga på.

Dessutom rekommenderas

Det som vi inte har till försäljning via Hatten Förlag, men som jag varmt rekommenderar att skaffa till er verkstad är en fotoskrivare (F) i miniformat (vår står alltid framme i köket och följer med till landet på sommaren och när vi reser).

Dataprogrammet InPrint (IP) från www.HargData.se innehåller mycket för språkträningen och jag tycker att det är toppen som layoutprogram för att göra egna böcker. Det kostar en slant, men med tanke på hur många år man har glädje av det, är det en bra investering. Det är helt synkroniserat med Bildbas Tecken (se ovan) och gör det mycket lätt att sätta tecken till text och bild.

Vill du bli medlem i Materialklubben?

Ett medlemskap kostar 175 kronor och gäller i ett år. När du tecknar ett medlemskap (eller förnyar ditt gamla) får du en kostnadsfri bonus och handlar sedan de flesta av våra produkter till medlemspriser.

Obs! Endast skolor, förskolor och privatpersoner kan teckna medlemskap.

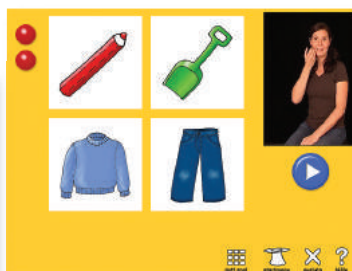
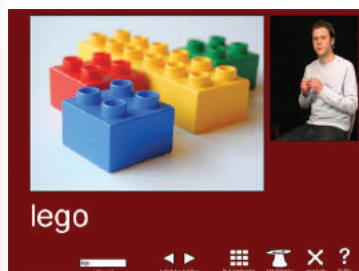
Läs mer om vår klubb på hemsidan www.hattenforlag.se

KLUBBEN!

Några av Hattens favoriter!

Det finns inget enklare sätt att lära sig tecken än med TeckenHatten! sid 4

TeckenHatten 2 är en fortsättningskurs i tecken och har också ordspele. sid 4

I FickHatten finns över femhundra tecken att slå upp. sid 4

Babblarna gör språkträningen till en lek och alla kan vara med! sid 8-9

Filmerna SångHatten och HoppHatten lockar det tittande barnet till att själv vara med. Det går inte att låta bli att härma, sjunga, teckna, gissa och röra på sig! sid 6

Det ska vara roligt att språkträna! i "Utbyggd grammatik" finns mycket inspiration. sid 7

Idagoken - en unik kombination av kalender och kontaktbok. sid 14-15

Ordsnurror ihop med klippdockor Bra språk- och lästräning! sid 6-7